

နျောကလီးယား ဖြာထွက်ရောင်ခြည် (Nuclear Radiation) နှင့် လူသားများအပေါ် ကျွန်းမာရေးထိခိုက်စေမှု

**ပါမောက္ဂ ဦးကျော်မြင်းဦး
အမှုဆောင်အန္တ.၀၆ မြန်မာနိုင်ငံပို့စွာနှင့် သီးပညာရှင်အန္တ.
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့၊**

လူသားတို့၏ ဓန္တာကိုယ် အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုခုအပေါ် အတိုင်းအတာတစ်ခုထိ ပျက်စီးစေရန် လိုအပ်သော နျောကလီးယား ဖြာထွက်ရောင်ခြည် (Nuclear Radiation) ပမာဏကို တိုင်းတာသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာက လက်ရှိ အသိအမှတ်ပြထားသည့် ယူနစ်မှာ “စီးပတ်” (Sievert) ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းတာသည့် ယူနစ်နှင့် ပတ်သက်၍ အခေါ်အဝေါ် အမျိုးမျိုး ရှိခဲ့ရာ ၁ စီးပတ် (Sievert) သည် ၁ ဂရေး (gray)၊ ၁၀၀ ရက် (r) (rad)၊ ၁၀၀ ရင် (m) (rem) တို့နှင့် ညီမျှပါသည်။

သကောက်အားဖြင့် “စီးပတ်” (Sievert) ကို (Sv) “စင်တိစီးပတ်” (Centi-sievert) ကို (cSv)၊ “မီလိစီးပတ်” (milli-sievert) ကို (mSv)၊ နှင့် “မိုင်ခရိုစီးပတ်” (micro-Sievert) ကို (μSv) ဟူ၍ရေးသား ပါသည်။

- ၁ စင်တိစီးပတ် (cSv)= ၀.၀၁ စီးပတ် (Sv)
- ၁ မီလိစီးပတ် (mSv) = ၀.၀၀၁ စီးပတ် (Sv)
- ၁ မိုင်ခရိုစီးပတ် (μSv) = ၀.၀၀၀၀၀၁ စီးပတ် (Sv)

၁။ နျောကလီးယား ဖြာထွက်ရောင်ခြည်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည့် ရောဂါများ
(က) ကန်ဦးရောဂါများ။ နျောကလီးယား ဖြာထွက်ရောင်ခြည်ပမာဏ (၁.၅) စီးပတ် (Sv) ထိတွေ့ ခံရသော လူသားတစ်ဦးအနေဖြင့် အသက်အန္တရာယ် မဖြစ်သော်လည်း၊ ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊ အန်ခြင်း၊ ပင်ပန်း နှစ်းလျှော်ခြင်းနှင့် ဝမ်းလျှော်ခြင်း စသည် ရောဂါများ ဖြစ်စေပါသည်။

(ခ) ရိုးတွင်းခြင်ဆီ ပျက်စီးခြင်း။ နျောကလီးယားဖြာထွက်ရောင်ခြည်ပမာဏ (၂ မှ ၁၀)စီးပတ် (Sv) ထိတွေ့ခံရသူအနေဖြင့် ရိုးတွင်းခြင်ဆီ ပျက်စီးကာ၊ သွေးနို့၊ သွေးဖြားနှင့် သွေးခဲ့စေသည့် ကလာပ် စည်းများ၊ ထုတ်လုပ်မှု ရပ်ဆိုင်းသွားကာ နောက်ဆုံးတွင် သွေးကြောများ ပေါက်၍ သွေးများ ယိုစီးကာ သေဆုံးစေပါသည်။

(ဂ) အစာလမ်းကြောင်း ပျက်စီးခြင်း။ နျောကလီးယားဖြာထွက်ရောင်ခြည် ပမာဏ (၁၀ မှ ၅၀) စီးပတ် (Sv) ထိတွေ့ခံရသူ တစ်ဦးအနေဖြင့် အစာလမ်းကြောင်း နံရုံရှိ ခဲ့လ်များ ပျက်စီးခြင်းနှင့် တစ်ပြိုင် တည်းမှာပင် ရိုးတွင်းခြင်ဆီ ပျက်စီးခြင်းတို့ကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးကြရပါသည်။

(ဃ) ဗဟိုအာရုံကြောအဖွဲ့ ပျက်စီးခြင်း။ နျောကလီးယား ဖြာထွက်ရောင်ခြည် ပမာဏ (၅၀) စီးပတ် (Sv) ထိတွေ့ခံရသူသည် ၂၄ နာရီမှ ၄၈ နာရီအတွင်း ဗဟိုအာရုံကြောအဖွဲ့ ပျက်စီးကာ သေဆုံးသွား ပါသည်။

(င) နျောကလီးယားဖြာထွက်ရောင်ခြည် ထိတွေ့ခံရမှုကြောင့် အချိန်တို့အတွင်းခံစားရသော ရောဂါများ။ နျောကလီးယားဖြာထွက်ရောင်ခြည် ပမာဏ (၂ မှ ၃) စီးပတ် (Sv) ထိတွေ့ခံရသူမှာ ဆံပင် များ၊ ယာယိုကျော်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ရောင်ခြည် (၇) စီးပတ် (Sv) ထိတွေ့ခံရပါက ဆံပင် အမြှစ်များ ပျက်စီးကာ ရာသက်ပန် ဆံပင်ကျော်ခြင်း ဖြစ်ပါမည်။ ရောင်ခြည် (၅ မှ ၆) စီးပတ် (Sv) ထိတွေ့ခံရသူ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၁၀ ရက်အတွင်း အရေပြားများ နံရုံရောင်ယမ်းလာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ရောင်ခြည် (၅၀) စီးပတ် (Sv) ထိတွေ့ခံရသူအနေဖြင့် အဆုပ်များ ပျက်စီးကာ အသက်ဆုံးရှုံးစေပါသည်။ ရောင်ခြည် (၄) စီးပတ် (Sv) ထိတွေ့ခံရသူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးအနေဖြင့် အမြှတမ်း သားသမီး မဖြစ်ထွန်းနိုင် တော့ပါ။ ထို့အတူ အမျိုးသား ဖြစ်ပါကလည်း ရာသက်ပန် သားသမီး မထွန်းကားနိုင် တော့ပါ။

(၁) နျောကလီယားဖြာထွက်ရောင်ခြည် ထိတွေ့မှုကြောင့် ရေရှည်ခံစားရမည့် ရောဂါများ။ ရောင်ခြည် ၁ စီးပတ် (Sv) ထိတွေ့ခံရသူ (၈၀) ဦးတိုင်း၌ တစ်ဦးသည် ကင်ဆာရောဂါဖြစ်၍ သေဆုံးစေနိုင်ပါသည်။၄င်းအပြင်ရောင်ခြည်ထိတွေ့ခံရပြီး (၂)နှစ်အကြောတွင်သွေးကင်ဆာရောဂါ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။အနှစ်(၂၀)ကြောပါကအရေပြားနှင့်အဆုတ်ကင်ဆာရောဂါများ ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။

J" မတော်တဆမှုကြောင့် နျောကလီးယား ဖြာထွက်ရောင်ခြည်ထိတွေ့ခဲ့ရသည့် အနှစ်အပျက်များ

(က) Three Mile Island နျောကလီးယား စက်ရုံမတော်တဆမှု။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတွင် ၁၉၇၉ ခုနှစ်က ဖြစ်ပွားခဲ့သော Three Mile Island နျောကလီးယားစက်ရုံ မတော်တဆမှု ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ပျမ်းမျှနျောကလီးယား ဖြာထွက်ရောင်ခြည် ပမာဏမှာ (၀.၀၈) မိုင်ခရိုင်စီးပတ် (mSv) မျှသာ ရှိရာ အဆိုပါ ပမာဏသည် ရင်ဘတ်တွင် ပါတ်မှန် တစ်ခါရိုက်သည့်အခါ ရောင်ခြည်သင့်သည့် ပမာဏမျှသာ ရှိပါသ ဖြင့် လူသားတို့အတွက် ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်မှု မရှိခဲ့ကြောင်း သိပ္ပံပညာရှင်များက ထုတ်ဖော်ပြောကြား ခဲ့ပါသည်။

(ခ) ချောနိဘိုင်းနျောကလီးယားစက်ရုံမတော်တဆမှု။ ရှုရားနိုင်ငံတွင် ၁၉၈၆ ခုနှစ်က ဖြစ်ပွားခဲ့သော ချောနိဘိုင်း နျောကလီးယား စက်ရုံမတော်တဆမှုကြောင့် ထွက်ပေါ်လာသော ရောင်ခြည်ပမာဏမှာ အလွန်ပင် မြင့်မားပါသည်။ မတော်မဆဖြစ်ပွားချိန်၌ ရောင်ခြည်ထိတွေ့မှ ခံစားရသော အလုပ်သမားနှင့် မီးသတ် သမား (၁၃၄) ဦးအနက် (၂၈) ဦးမှာ ချက်ခြင်းသေဆုံးခဲ့ပြီး ၄၄းတို့ ထိတွေ့ခဲ့သော ရောင်ခြည်ပမာဏမှ (၄.၁ မှ ၆.၅) စီးပတ် (Sv) ထိ ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်က ကမ္ဘာကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ ထုတ်ပြန်ခဲ့သော အစီရင် ခံစာအရ မတော်တဆမှု ဖြစ်စဉ် ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ခဲ့သော အလုပ်သမား ၆၁၀၀၀ အနက် ၁၉၉၁ မှ ၁၉၉၈ ခုနှစ်အတွင်း ၄၉၉၅ ဦးသေဆုံးခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ၁၉၉၂ မှ ၂၀၀၀ ခုနှစ်အတွင်း အသက် (၁၈) နှစ်အောက် ကလေးနှင့် လူငယ် ၄၀၀၀ မှာ လည်ပင်းအကျိတ်ကင်ဆာ (Thyroid Cancer) ခံစားရပြီး ၁၉၈၆ မှ ၂၀၀၂ ခုနှစ်အတွင်း အရွယ်ရောက်ပြီးသူ ၁၁၅၂ ဦးမှာလည်း အဆိုပါ ရောဂါ ခံစားရကြောင်း အစီရင်ခံစာ၌ ဖော်ပြထားပါသည်။

(ဂ) ဖုက္ကရှိမား နျောကလီးယားစက်ရုံ မတော်တဆမှု။ ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဖုက္ကရှိမားနျောကလီးယားစက်ရုံ မတော်တဆမှုမှ ထွက်ရှိလာသော နျောကလီးယား ဖြာထွက် ရောင်ခြည် ပမာဏမှာ Three Mile Island နျောကလီးယားစက်ရုံ မတော်တဆမှုမှ ထွက်ရှိသော ရောင်ခြည် ပမာဏထက် များပြီး ချောနိဘိုင်းနျောကလီးယားစက်ရုံ မတော်တဆမှုမှ ထွက်ရှိသော ရောင်ခြည် ပမာဏထက် များစွာ နည်းပါသည်။ မတော်တဆမှု ဖြစ်ပွားချိန်၌ စက်ရုံအတွင်း၌ ရောင်ခြည်ပမာဏမှ တစ်နာရီလျှင် (၄၀၀) စီလိစီးပတ် (mSv) ရှိကြောင်းနှင့် ရောဂါဖြစ်ပေါ်နိုင်သောအဆင့်သို့ မရောက်ကြောင်း တာဝန်ရှိ သူများက ဖော်ပြထားပါသည်။ စက်ရုံအတွင်း အလုပ်သမား နှစ်ဦး၏ ခြေထောက်အောက်ပိုင်းသို့ ရောင်ခြည် ၁ စီးပတ် (Sv)

ပျော်ဝင်နေသည့် ရေနှင့် ထိတွေ့ခဲ့ရသဖြင့် ငှါးတို့သည် ယာယီအရေပြားနံရဲခြင်းခံစားရကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ဂျပန်အစိုးရအနေဖြင့် စက်ရုံနှင့် ကိုလိုမိတာ J0 မှ 20 ကြားဒေသများရှိ ပြည်သူလူထား အခြားနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်စေခဲ့ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာမှုလည်း နေစဉ် ဂျပန်နိုင်ငံအတွင်းရှိ စီရင်စု (ငါ့)စုအတွက် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေထုအတွင်း နျောကလီးယား ဖြာထွက်ရောင်ခြည် ပါဝင်မှု ပမာဏများကို ပုံမှန် ထုတ်ပြန်ပေးခဲ့ရာ ဥပမာအားဖြင့် J010 ခုနှစ်၊ မတ်လ (၁၈) ရက်နောက ဂျပန်နိုင်ငံ မြောက်ဖက်ပိုင်း ဟိုကိုင်းခီး(Hokkaido) စီရင်စုတွင် တစ်နာရီလျှင် (၀.၀၂၇) မိုင်ခရီစီးဗုတ် (mSv)၊ တိုကျိုမြှေ့တော်တွင် တစ်နာရီလျှင် (၀.၀၄၉) မိုင်ခရီစီးဗုတ် (mSv) နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိ အိုကီနာဝါ(Okinawa)စီရင်စုတွင် တစ်နာရီ လျှင် (၀.၀၂၁) မိုင်ခရီစီးဗုတ် (mSv) ရှုံးကြောင်း သိရှိရပါသည်။ အဆိုပါ ရောင်ခြည် ပမာဏသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နျောကလီးယားဖြာထွက်ရောင်ခြည်များပုံ၊ လွှေ့မှုကာကွယ်ရေးကော်မရှင် (ICRP)မှသက်မှတ်ခွင့်ပြထားသော သာမဏ်အရပ်သား တစ်ဦးအတွက် တစ်နှစ်လျှင် နျောကလီးယားဖြာထွက်ရောင်ခြည် ထိတွေ့ခဲ့နိုင်သည့် ပမာဏ (၁၀၀၀) မိုင်ခရီစီးဗုတ် (mSv) ထက်နည်းကြောင်း သိရှိရပါသည်။

၃။ ကျွန်းမာရေးအတွက်စစ်ဆေးမှုခံယူသည့်အခါ လူသားတို့အတွက် နျောကလီးယားဖြာထွက် ရောင်ခြည်သင့်နိုင်သည့် ပမာဏများ။

နျောကလီးယားဖြာထွက်ရောင်ခြည်သည် သွားရောက် ဖြစ်၍ ပါတ်မှန်ရှိက်သည့်အခါ (၀.၀၀၅) မီလီစီးဗုတ် (mSv)၊ ရင်ဘတ်ကို ပါတ်မှန်ရှိက်သည့်အခါ (၀.၀၅) မီလီစီးဗုတ် (mSv)၊ ၀၄၈းမီလီစီးဗုတ်ပိုင်းတွင် ပါတ်မှန်ရှိက်သည့်အခါ (၀.၆) မီလီစီးဗုတ် (mSv)၊ ဦးနောက်ကို ကွန်ပျော်ဘာ ပါတ်မှန်ရှိက်ခြင်း (CT Scan) ပြုပါက (၀.၈ မှ ၅.၀) မီလီစီးဗုတ် (mSv)၊ ရင်ဘတ်ပိုင်းကို ကွန်ပျော်ဘာပါတ်မှန်ရှိက်ခြင်း (CT Scan) ပြုပါက (၆ မှ ၁၈) မီလီစီးဗုတ် (mSv) လူသားတို့အား ပါတ်ရောင်ခြည်သင့်နိုင်ကြောင်း သုတေသန မှတ်တမ်းများအရ သိရှိရပါသည်။

စာဖတ်သူများ အနေဖြင့် နျောကလီးယား ဖြာထွက်ရောင်ခြည် ထိတွေ့ခဲ့ခြင်း ဆိုင်ရာ ဗဟိုသာ များ ရရှိကြပြီး မိမိတို့၏ ကျွန်းမာရေးအတွက် ဂရုစုကိန်ကြောင်း ဆန္ဒပြလိုက်ရပါသည်။

